

DE DOORWERKING VAN OCCULTISME IN KERKELIJKE KRING EN DE BEVRIJDING DAARVAN

door

dr. M.J. Paul

Deze lezing staat op een PDF-document op de website:

www.pastoralehulpverleningjongeren.nl

Zie op deze website ook de volgende lezing van dr. Mart-Jan Paul:

Psychische en kerkelijke factoren bij (gebrek aan) geloofszekerheid

VOORWOORD

Deze brochure bevat de tekst van een lezing die ik op 5 november 2005 gehouden heb voor Stichting Reformatorisch Appèl.

Deze lezing bestrijkt een breed veld en omvat veel meer zaken dan in kort bestek aan de orde gesteld kon worden. Zij die dieper op het onderwerp in willen gaan, kunnen terecht in de literatuurlijst.

De dag waarop de lezing gehouden zijn, heeft veel indruk op mij gemaakt. Het grote aantal bezoekers, de tientallen schriftelijke vragen, maar vooral ook de vele persoonlijke ontmoetingen in de pauzes en na afloop. Wat is er veel geestelijke nood! Wat zijn er veel vragen over dit onderwerp!

Van harte hoop en bid ik dat het hier gebodene tot zegen zal zijn. Dat de weg tot God gevonden mag worden door hen die gevangen zitten in allerlei godsdienstige systemen. Dat de Heere mensen geestelijke groei geeft, waardoor ze ook de satan kunnen weerstaan. De nood in onze maatschappij neemt steeds meer toe. Waar moeten de mensen met occulte bindingen anders terecht dan bij de Gemeente, het Lichaam van Christus? Wat is het geweldig om te zien dat de Heilige Geest steeds meer mensen (vooral jongeren) in Zijn dienst neemt en vrijmoedige getuigen van Hem maakt. Aan Hem alle lof!

Dr. M.J. Paul
e-mail: mjpaul@filternet.nl

LEZING:

DE DOORWERKING VAN OCCULTISME IN KERKELIJKE KRING EN DE BEVRIJDING DAARVAN

Ik bouw op U, mijn Schild en mijn Verlosser.
Niet eenzaam ga ik op de vijand aan.
Sterk in uw kracht, gerust in uw bescherming.
Ik bouw op U en ga in uw Naam.
Sterk in uw kracht, gerust in uw bescherming.
Ik bouw op U en ga in uw Naam.

Gelovend ga ik, eigen zwakheid voelend.
En telkens meer moet ik uw kracht verstaan.
Toch rijst in mij een lied van overwinning
Ik bouw op U en ga in uw Naam.
Toch rijst in mij een lied van overwinning
Ik bouw op U en ga in uw Naam.

Ik bouw op U, mijn Schild en mijn Verlosser
Gij voert de strijd, de huld' is U gewijd.
In 't laatste uur zal 'k zegevierend ingaan
In rust met U die mij hebt voortgeleid.
In 't laatste uur zal 'k zegevierend ingaan
In rust met U die mij hebt voortgeleid.

INLEIDENDE WOORDEN

Het is een prachtig lied wat we zojuist gezongen hebben. Een lied dat de afgelopen jaren heel veel voor mij betekend heeft. Je ziet in dit lied de combinatie tussen zwakheid en sterkte. Als je alleen maar de zwakheid van mensen benadrukt, ben je eenzijdig bezig en als je alleen maar de kracht van mensen benadrukt, is het ook eenzijdig. In dit lied staat het zo prachtig: 'Sterk in Uw kracht, eigen zwakheid voelend; telkens weer moet ik Uw kracht verstaan.' Dat is een groeiproces, wat ook bij het onderwerp van vanmiddag duidelijk naar voren komt.

OCCULTISME NEEMT GEWELDIG TOE

Mensen komen steeds meer in aanraking met occulte zaken. Denk aan: boeken, films, glaasje draaien en waarzeggerij. Een gemiddelde niet-christelijke boekhandel heeft tegenwoordig een afdeling 'Esoterie' en dus niet meer 'Godsdienst' of 'Christendom'. Deze esoterische boeken leren je hoe je in contact kunt komen met bovennatuurlijke werkelijkheden. Een tijdje geleden stond als nr. 1 in de top-10: '*Hoe vraag ik een geleidegeest in mijn leven?*' Deze zaken beïnvloeden onze cultuur en onszelf in sterke mate. Jongeren zien films, kijken televisie, surfen op internet, gaan mee met andere jongeren glaasje draaien en roepen stiekem geesten op. Dit blijft niet buiten de gereformeerde gezindte, maar komt in onze kring steeds meer voor. Hoe gaan we daarmee om?

Laat ik ronduit toegeven dat het een terrein is waar ik vroeger niets van wist en waarover ik in mijn theologische opleiding nooit iets heb meegekregen. Al gaande ben ik me er een beetje in gaan verdiepen o.a. door er boeken over te lezen. In het gemeentelven ben ik steeds meer dingen tegengekomen waarbij de vraag rees: 'Zou dat er ook mee te maken hebben?' Op die manier kwam er een toenemende kennis van dit terrein. Ruim vier jaar geleden ben ik op de Christelijke Hogeschool in Ede gaan werken. De studenten die daar weggingen, waren over het algemeen wel tevreden over de opleiding, maar ze hadden al twee jaar lang gezegd: 'Waarom helpen jullie ons niet op het gebied van occultisme?'

Jullie rusten ons wel toe voor maatschappelijk werk en jeugdwerk in kerkelijke kring, maar we zijn totaal niet voorbereid op wat we daar tegenkomen aan occultisme en satanische doorwerking op het gebied van muziek en films?' Toen zijn we themaweken gaan houden en die voorzagen in een grote behoefte.

EEN PRAKTIJK VOORBEELD

Eens was ik bij een jong gezin in de gemeente. Zij hadden een meisje van ongeveer twee jaar. Op een gegeven moment was ze even op de gang en haar moeder zei: 'We hebben zoveel problemen met onze dochter! Niet alleen dat ze druk is en ongezeglijk, maar meermalen op een dag krijgt ze een soort aanval en dan staat ze midden in de kamer zomaar te beven en te trillen over alle lichaamsdelen. Als ze zo staat te schudden, mogen wij als ouders niets tegen haar zeggen en dan mogen we haar ook niet aanraken. En na verloop van tijd gaat het weer over.'

Ik heb zelf kinderen en ben ook wel het een en ander gewend, maar dit was toch wel erg vreemd. Toen kwam de gedachte op: 'Zou er iets met occultisme zijn?' Maar dat zou een confronterende vraag zijn, zeker in die tijd.

Ik vroeg daarom aan de moeder: 'Ben je wel eens naar alternatieve genezers geweest?' Niet zo'n logische vraag misschien, maar er zijn veel alternatieve genezers waar mensen uit de gereformeerde gezindte naartoe gaan. Daar zitten prima kruidendokters bij, maar ook een heleboel genezers die totaal verkeerd bezig zijn en met verkeerde geestelijke krachten werken; dat heeft zeker bij de ouderen in onze gezindte een zeer sterke doorwerking.

'Nee, daar zijn mijn man en ik nog nooit geweest!'

Daarom toch maar de volgende vraag: 'Heb jij je wel eens met occultisme of waarzeggerij bezig gehouden?'

'Nee, nooit...!'

Zijn er bij jullie in de familie soms vreemde verschijnselen, dingen die je niet kunt verklaren?'

Toen vertelde de vrouw over allerlei abnormale verschijnselen die zich bij haar broers voordeden. Op grond hiervan was het mogelijk naar hun ouders te informeren.

Het bleek dat haar ouders kerkelijk waren, degelijk, zwaar in de leer. Er waren eigenlijk maar een paar predikanten in Nederland goed genoeg (en ik viel duidelijk buiten die categorie). Maar daarnaast was er op occult gebied van alles mogelijk. Pendelen, wichelroede lopen, magnetiseren enz. Dit alles ging gewoon samen met de hele dag heel degelijk zijn. Toen opperde ik: 'Het zou wel eens kunnen zijn dat die occulte praktijken van jouw ouders de oorzaak zijn van de abnormale verschijnselen die je bij je dochter tegenkomt.'

Dat was een vrij heftige zaak. Ik kende het gezin behoorlijk goed. Met name deze mevrouw was zeer meelevend, oprecht christin, belijdend lid, ging aan het avondmaal, deed evangelisatiewerk enz.

Je begrijpt dat deze vrouw verbaasd was. Ze vroeg: 'Hoe kan dat nu? Ik heb nooit met die verkeerde praktijken meegedaan, maar er altijd afstand van genomen. Ik mag weten door genade een kind van God te zijn en mag weten dat de Heere mijn schuld vergeven heeft. Ben ik dan degene die dit doorgegeven heeft van mijn ouders aan mijn dochter?'

Ik vond het een volkomen legitieme vraag en heb daarop geantwoord: 'Ja, ik geloof dat het kan, maar wil ook eerlijk toegeven, dat ik er te weinig verstand van heb om een goed oordeel te kunnen vellen. Ik ken een collega die er veel meer van weet. Zullen we eens naar hem toegaan en hem om raad vragen?' Ze was daar op dat moment nog niet aan toe. Later belde ze op en ze zei: 'Ja, ik wil het uitgezocht hebben.' We hebben toen een afspraak gemaakt met ds. W.C. van Dam in Geldrop. Het was bij ons vandaan een uur rijden. Ik had een afspraak gemaakt voor ons vieren. Het echtpaar, de dochter en ik zelf zouden dan meegaan. Ik wilde zelf mee, omdat ik het aan de orde gesteld had, maar ook om te zien hoe hij er mee om zou gaan.

Toen de ouders mij op kwamen halen, bleek dat ze het kind bij een oppas hadden gebracht. Zo had ik het niet bedoeld, maar goed, het was toch om advies te vragen...

Collega van Dam, die diverse boeken geschreven had over occultisme, heeft zeer zorgvuldig geïnformeerd, onder andere naar allerlei natuurlijke en psychische oorzaken. Hij kwam inderdaad tot de conclusie dat er een grote kans was dat er een occulte belasting was vanuit het voorgeslacht.

Hij zei: 'Maar we mogen dan ook, bidden om bevrijding!' Hij stelde voor dat de vrouw een paar zinnen hardop bad, waarin zij beleed Wie de Heere voor haar was en dat ze ook volstrekt niets met de occulte zaken van doen wilde hebben. Als ze hiermee klaar was, zou hij het gebed overnemen. Dit deed zij en vervolgens bad ds. Van Dam. Hij deed dat in gewone bewoordingen, zoals wij die herkennen of zelf zouden uitspreken. Alleen de laatste zin was anders, die luidde: '...en op grond van het volbrachte werk van de Heere Jezus Christus verbreken wij nu alle mogelijke negatieve banden die er zijn vanuit het voorgeslacht. Amen.'

Dat was helemaal nieuw voor ons. Op het moment zelf gebeurde er helemaal niets waarneembaars. We stapten weer in de auto en gingen weg. Maar terwijl het kind vóór die tijd meer dan eens twee of drie keer per dag zo'n aanval had, heeft het na die dag nooit meer iets dergelijks gekregen.

NOG EEN ANDER VOORBEELD

Ik gaf op maandagmiddag catechisatie voor de brugklassers. Die kwamen normaal niet altijd even rustig binnen, maar dit keer wel. Er was een zekere beklemming. Ik vroeg: 'Jongens, hoe is het?' Al snel bleek dat er een leeftijdsgenoot van hen overleden was, net een paar dagen ervoor. Je probeert dan natuurlijk mee te leven. Maar opeens zei één van de jongens: 'Het ergste is dat wij dit van tevoren wisten.' Ze hadden iemand in de klas die de toekomst kon voorspellen en die had drie weken terug gezegd: 'Over 21 dagen, op die dag, zal die jongen sterven!' En dat was exact zo gebeurd...

'Dominee, hoe kan dat dan? Hoe weet iemand de toekomst? Is dat van God?'

Ik vroeg wat door en het bleek dat die jongen thuis deed aan waarzeggerij, onder andere met een Ouija-bord. Het bord bevat de letters van het alfabet, de cijfers 0-9

en de woorden 'ja' en 'nee'. In een spiritistische seance vragen deelnemers dan of een geest antwoorden geeft door middel van bewegingen van een glas. Het glas danst naar de letters en cijfers toe. Dit wordt ook wel 'glaasje draaien' genoemd.

Op die manier was dus van tevoren duidelijk geworden dat de jongen op die dag zou sterven. En het is nog gebeurd ook.

Bij deze gebeurtenis merkte ik een geweldige angst bij die jongeren: 'Misschien dat hij morgen of overmorgen tegen mij zegt wat mijn lot is!' Eén jongen was bijna in paniek en zei: 'Ik wil niet weten hoe lang ik nog te leven heb, of het nog een paar dagen is of dat ik wel 80 jaar zal worden. Ik wil het niet weten, maar wat moet ik nu doen als hij morgen naar mij toekomt en zegt: Jij hebt nog zo lang te leven!?'

Het stond niet in de catechisatieboekjes, maar we hebben er drie weken over gedaan om door te spreken wie satan is, hoe zijn rijk in elkaar zit, hoe het zit met boze geesten en demonen en hoe machtig satan is. Hij kan inderdaad voor een deel de toekomst voorspellen en als hij dat doet, zorgt hij er zoveel mogelijk zelf voor dat het uitkomt. Daarom is het ook zo erg om er geloof aan te hechten.

Vervolgens hebben we ook besproken wat de geestelijke wapenrusting is, aan de hand van Efeze 6. Wat is nu het schild van het geloof, waarmee alle vurige pijlen van de boze afgewend zullen worden? We hebben besproken hoe belangrijk het is om de Heere Jezus te kennen, om veilig te zijn in Hem. Ik heb tegen hen gezegd: 'Als je verbonden bent met de Heere Jezus, in Hem gelooft en je leven aan Hem toevertrouwd hebt, dan kun je tegen zo'n jongen zeggen: 'Nee, want jij hebt je woorden van de duivel en die verwerp ik. Hij heeft geen zeggenschap over mij, want ik ben het eigendom van de Heere Jezus Christus.' Dat is de geestelijke strijd voeren. Dat is iets wat we moeten leren en in praktijk moeten brengen.

DE WAPENRUSTING GEBRUIKEN

Dit soort ervaringen hebben mij steeds verder gebracht in deze moeilijke materie. Er is op het gebied van occultisme namelijk heel wat aan de hand.

Helaas heb ik daar in mijn eerste jaren als predikant helemaal geen aandacht aan gegeven. Ik weet nog dat jongeren vanuit onze gemeente evangelisatiewerk gingen doen in België. Ze gingen daar folders rondbrengen. Ik vond het prachtig dat jeugdgroepen van 15 en 16 jaar zulk werk gingen doen. Geweldig dat ze de tijd en moeite er voor over hadden om hun naaste bekend te maken met het Evangelie!

Mijn dochter was er ook bij. Ze kwam aan het eind van die bewuste zaterdag thuis en vertelde een aantal spannende ervaringen. Ik schrok nogal toen ze zei: 'Ja, ik heb ook een gesprek gehad met een satanist!' Er schoot door mij heen: 'Ik heb de jongeren van onze gemeente daar zomaar naar toe laten gaan! Niet voorbereid...!' Het is allemaal goed gegaan, maar ik weet nu wat satanisme inhoudt en dat het levensgevaarlijk is om daar zomaar jongeren op af te sturen. We hebben steeds meer de geestelijke wapenrusting nodig!

Nog één praktijkvoorbeeld en dan geef ik meer achtergronden. Ik ben deze zaken op catechisatie aan de orde gaan stellen. Ook bijvoorbeeld de vele (kerkelijke) occulte genezers, waarbij mensen zelfs de Naam van God of de Naam van Jezus gebruiken, maar toch met volstrekt verkeerde krachten bezig kunnen zijn.

Een keer was er een meisje van ongeveer 16 jaar dat haar hand opstak en zei: 'Dominee, ik kan ook mensen genezen, ik heb ook bijzondere krachten.' Ze kreeg natuurlijk meteen de aandacht van de groep. Ze zei: 'Ja, ik heb wat met mensen die

ziek zijn, die hoofdpijn of rugpijn hebben, en kan hen soms genezen. Ik wil graag verpleegster worden en ben blij dat God mij extra mogelijkheden heeft gegeven om te helpen. Ik kan ten opzichte van andere verpleegsters toch wat extra's doen.'

'Ja, maar hoe doe je dat dan?'

'Ik concentreer me op mijn handen en die worden zo opgeladen met een soort energie. Dan leg ik ze op een zieke en dan straalt die energie over in die ander en zodoende raakt diegene de pijnen kwijt.'

Terwijl ze dat vertelde, concentreerde ze zich op haar handen. Ze werden op de één of andere manier opgeladen en ze hield haar rechterhand vlak bij het meisje dat naast haar zat. Er sprong een vonk over. Het meisje sprong natuurlijk direct overeind: 'Au, wat gebeurt hier?'

Bij zoiets zoek je tevergeefs naar antwoorden in je catechisatieboekje! Ik dacht: 'Dit loopt uit de hand' en heb haar gevraagd even na te blijven.

Na afloop vroeg ik haar: 'Joh, jij hebt wel heel bijzondere gaven, wanneer heb je dat ontdekt?' Het gezin woonde sinds een jaar in onze gemeente, leefde trouw mee; ongeveer twee jaar geleden had ze het ontdekt.

'Hoe kom je daar achter?', was mijn vraag. Ze zei: 'Bij ons in de klas zat een meisje dat allerlei bovennatuurlijke dingen deed. Ik vond dat reuze interessant, en dus ik ben ook heel wat keren bij haar thuis geweest, en op een gegeven moment merkte ik dat ik deze dingen kon. Ik heb wel meer aparte dingen. Ik weet bijvoorbeeld zaken van tevoren. Mijn vader heeft voordat wij hier kwamen wonen allerlei sollicitatiebrieven gestuurd voor ander werk. Als hij het aan mij gevraagd had, wist ik precies de antwoorden die komen zouden. Ik heb het maar niet tegen hem gezegd, want dat had hij vast niet leuk gevonden...'

Dit meisje had dus genezende en paranormale vermogens (in de zin van helderziendheid). Als de post brieven bracht die nog dicht zaten, wist zij gewoon wat er in zat. Is dit van God of van de duivel? Het meisje was ervan overtuigd dat God haar die gaven gegeven had en ze wilde die ook goed gebruiken. Maar ik heb tegen haar gezegd: 'Het zou wel eens kunnen zijn dat jouw gaven van de duivel zijn. Dat de tegenpartij jou die gegeven heeft. Je bent wel kerkelijk meelevend en je gelooft in de Heere Jezus, maar als je dit niet van jongs af aan gehad hebt en niet in een kerkelijke *setting* ontvangen hebt, maar mogelijk via een contact met een vriendin die zich duidelijk op verboden terrein begeven heeft, ben ik bang dat de bron verkeerd is.' Daar schrok ze natuurlijk behoorlijk van, maar ze wilde het wel onderzoeken en ervoor bidden.

Dit zijn een paar voorbeelden vanuit mijn eigen gemeente. Op het ogenblik komen binnen de gereformeerde gezindte in dit opzicht ongelooflijk veel zaken boven tafel die jarenlang niet bespreekbaar geweest zijn. Ik krijg momenteel gemiddeld één situatie per dag voorgelegd, al meer dan een jaar lang. Velen van de hulpvragers zeggen: 'Ik weet niet waar ik voor pastoraat naar toe moet, help me alstublieft verder!'

ACHTERGRONDEN IN DE BIJBEL

God heeft de engelen geschapen. Een deel van de engelen is afvallig geworden. De overste daarvan noemen we 'satan' of 'duivel' en zijn ondergeschikten heten 'duivelen' of demonen'. De Statenvertaling heeft het over 'boze geesten' of 'onreine geesten'.

Gelukkig is God groter en staat God erboven; daarom kunnen deze geesten nooit meer doen dan God toelaat.

Het is de tragiek van de gereformeerde gezindte dat de werkzaamheid van engelen vaak ontkend wordt of beperkt wordt tot de tijd van het Nieuwe Testament. Men geeft toe dat de duivel bestaat en ons allemaal verkeerde dingen influistert, maar vindt verder dat occulte machten weinig voorstellen. De redenering is dat Christus de duivel verslagen heeft en dat hij dus niet veel meer doen kan. Meermalen wordt het beeld gebruikt van de duivel aan de ketting, net als een hofhond. Echter, in Openb. 20 is sprake van volledige binding of vrijheid. Satan is de overste van deze wereld en gaat rond, zoekend wie hij zal verslinden (1 Petr. 5:8).

Ik geloof echter dat de boze geesten, de onreine geesten, de demonen, volop actief zijn in deze wereld en mensen negatief kunnen beïnvloeden, evenals in het Nieuwe Testament beschreven staat.

Er staat in Deuteronomium 18: 9-14 niet dat waarzeggerij, wichelarij en toverij niets voorstellen. Nee, het occulte werkt wel degelijk, maar dat is juist het probleem. Gods tegenpartij is daarin actief. Daarom is het verboden terrein voor de Israëlieten. Ze mogen zich daarop niet begeven.

In het Nieuwe Testament wordt er onderscheid gemaakt tussen gewone ziekten en bezetenheid. In plaats van 'bezetenheid' gebruik ik liever de meer algemene term 'occulte belasting'. Het is mogelijk om in lichte of extreme mate occult belast te zijn. Ook allerlei kerkmensen kunnen te maken hebben met lichte occulte belasting, terwijl ze verder nog redelijk functioneren. Bezetenheid is de allerergste vorm van occulte belasting, waarbij iemand helemaal in bezit genomen is door satan en meestal ook geen eigen wil meer heeft of over zijn leven kan beschikken.

De bezetene te Gardara (Mat 8:28-34) was thuis niet meer te handhaven, hij leefde tussen de graven en kon kettingen verbreken. Hij had een legioen, dat wil zeggen ongeveer zesduizend demonen in zich.

Er zijn twee voorbeelden in de Bijbel die aangeven dat demonische gebondenheid ook in lichtere mate aanwezig kan zijn.

1. De man in de synagoge uit Markus 1. Hij ging waarschijnlijk iedere sabbatdag naar de synagoge en met een bepaalde wetsprediking had hij geen moeite. Maar toen Jezus zei: 'Het Evangelie is gekomen', 'Het Koninkrijk Gods is nabij gekomen', en: 'Bekeer u, geloof het Evangelie', kwamen er problemen. Dat was te heftig. De demon die hij in zich had, sprong op.

Het gebeurt vaak dat mensen die een boze geest hebben met een andere stem of op een andere toonhoogte gaan spreken. Ook komt het voor dat een man als een vrouw gaat spreken, of andersom. Zo'n demonische macht wordt actief als er een confrontatie plaatsvindt met het echte Evangelie of met de Heilige Geest. Met een wettische prediking heeft hij helemaal geen moeite.

2. In Lukas 13 gaat het over een vrouw die 18 jaar gebonden is. De artsen zeggen: 'Ze heeft een spierziekte, ze heeft een vergroeiing'. Met de Latijnse terminologie van tegenwoordig krijgt ze zelfs een hele mooie aanduiding: 'spondylitis ankylopoética'. Het klinkt schitterend, maar de werkelijkheid is natuurlijk diep triest. Jezus zegt: 'Satan heeft deze vrouw gebonden.'

Laten we daarom ook in het pastoraat zoeken naar geestelijke achtergronden, want er zijn allerlei mensen ziek in onze kringen waarbij artsen, predikanten, kerkenraden en psychologen alleen maar de verschijnselen noteren en niet doordringen tot de demonische achtergrond.

Vervolgens is ook 1 Korinthe 10 vers 20 van belang. *'Ja, [ik zeg], dat hetgeen de heidenen offeren, zij de duivelen offeren, en niet Gode; en ik wil niet, dat gij met de duivelen gemeenschap hebt.'*

Het gaat hier over afgoderij en over mensen die de afgoden gediend hebben. Paulus zegt dat achter die afgoden demonen schuilgaan. In onze kerkelijke kring zijn we veel meer gewend aan de voorstelling dat afgodsbeelden niets voorstellen. Ze hebben ogen maar zien niets, oren maar horen niets (Ps. 115; Jes. 44). Dat is echter maar de helft van het verhaal. Natuurlijk, de beelden zelf kunnen helemaal niets en waarom zouden we daarop vertrouwen? Maar er zijn wel demonen verbonden met deze beelden en daardoor hebben deze heidense godsdiensten zo'n geweldige invloed en hebben de tovenaars zo'n geweldige macht.

ACHTERGRONDEN IN DE KERKGESCHIEDENIS

Ik ga even een stap verder naar de vroeg christelijke kerk. Als mensen in de tijd van de vroegchristelijke kerk vanuit het heidendom overgingen naar het christelijk geloof moesten zij een paar dingen doen. Ze moesten leren wat de kerkleer inhield, hun zonden belijden en gedoopt worden (het oude leven moest begraven worden en ze moesten opstaan tot een nieuw leven met Christus), maar er werd ook onderzocht of ze occult belast waren.

Als dat laatste het geval was, moest er exorcisme (duiveluitdrijving) plaatsvinden en gebeden worden (vaak onder handoplegging en onder zalving met olie) of iemand de Heilige Geest zou ontvangen. Dit laatste zijn wij kwijtgeraakt.

Ik heb het volgende meegemaakt met een stel asielzoekers in onze gemeente. Zij hadden een islamitische achtergrond. Wij waren als gemeente natuurlijk erg blij dat mensen van buitenaf interesse hadden gekregen voor het Evangelie. We hebben het Evangelie zo goed mogelijk in het Engels uitgelegd. Deze mensen hebben daarna belijdenis gedaan en zijn gedoopt (incl. hun kind), maar korte tijd later bleek dat deze vrouw waarzeggende vermogens had. Wij schrokken daarvan en hebben haar daarop aangesproken, maar zij zei: 'Nee, dat is van God, dat heb ik altijd al gehad, dat is een heel speciaal voorrecht dat God mij geeft en daar moet je vanaf blijven.' Klaar. Einde discussie.

Wij dachten bij onszelf: 'Als dat maar goed zit!' De islam zelf is een verkeerde godsdienst, maar ook is die in veel landen verbonden met magische en occulte volkspraktijken.

Binnen een paar weken was het slaande ruzie tussen dit gezin en onze gemeente. Allerlei problemen en verwijten... Ze zijn uiteindelijk vertrokken.

Als wij dit probleem aan de mensen van de vroege kerk hadden voorgelegd, hadden zij gewoon gezegd: 'Je hebt maar het halve werk gedaan. Je hebt alleen maar catechese gegeven en gesproken over doop en belijdenis, maar occulte belasting heb je niet aan de orde gesteld. Satan grijpt heus wel terug als je dat niet doet.'

OCCULTISME EN HULPVERLENING

Het is mijn ervaring dat het onderwerp van deze middag in de gereformeerde gezindte langzamerhand meer gaat leven. Met name de groeperingen die met asielzoekers werken, evangelisatiewerk doen, met dak- en thuislozen werken (zoals Stichting Ontmoeting), verslaafden hulp bieden (zoals Stichting De Hoop). Tevens de hulpverleners aan prostituees. De ouders met adoptiekin-deren vormen ook een groep waarbij dit onderwerp meer gaat leven. Er is veel gaande in onze gezindte nu wij in aanraking komen met problemen waarop wij theologisch niet zijn voorbereid en waarover onze belijdenisgeschriften zwijgen.

Ik sprak aan het begin van de dag evangelist W. den Hertog uit Dirksland. Hij werkt in gevangenissen. Ook daar is heel veel aan de hand op dit gebied. Veel herstelprocedures helpen niet als mensen gevangen zitten in de greep van de duisternis.

Je ziet het ook bij Stichting De Hoop, waar ik onlangs nog was. Mensen kunnen verslaafd zijn en daarvoor een afkickprogramma volgen, maar als ze geestelijke gebonden zijn, kunnen ze nooit een normaal leven gaan leiden. De krachten zijn dan zo groot dat de mensen vroeg of laat terugvallen. Deze occulte krachten moeten verbroken worden. Gelukkig is dat mogelijk, maar dan moeten we eerst wel de noodzaak daarvan onderkennen.

OCCULTE BELASTING

Wanneer spreek je van occulte belasting? Er is sprake van occulte belasting als gevolg van het feit dat iemand op het eigen terrein van satan is gekomen, terwijl dat voor ons verboden is. Hieronder valt bijvoorbeeld het aanroepen van geesten, satan om hulp vragen, pendelen en tarotkaarten leggen. Als iemand zo op het terrein van satan gekomen is, heeft hij de deur van zijn levenshuis voor satan opengezet. Satan maakt daarvan dankbaar gebruik en stuurt een aantal demonen naar je toe die intrek in je leven nemen.

Dat is dus veel meer en veel verdergaand dan de verleiding van satan. Met zijn verleidingen hebben we allemaal te maken. Ook hebben we allemaal te maken met de influisteringen van satan, met de verleidingen van ons eigen hart en de verkeerde neigingen van ons eigen vlees.

Maar als iemand op occult terrein is geweest, heeft satan vaste voet aan de grond gekregen in iemands levenshuis. Er is een rechtsgrond gekomen voor zijn aanwezigheid.

Als hiervan sprake is, dan is het nodig dat te erkennen, schuld te belijden en satan de deur te wijzen. Heel nadrukkelijk moet gezegd worden dat hij geen rechten meer heeft. Zijn rechten worden zo verbroken.

Collega Van Dam deed dat in het gebed als volgt: ‘...en in Jezus’ Naam verbreken wij de banden, de negatieve invloeden vanuit het voorgeslacht’. Dan heeft satan geen rechtsgrond meer. Hij zal daarna natuurlijk nog wel proberen invloed uit te oefenen, maar dat mag en moet afgewezen worden.

In de vroege kerk had men hier veel ervaring mee en ik vind het zo triest dat onze kerkgeschiedenisboekjes dit allemaal overslaan. Ik heb natuurlijk ook de bekende boeken op dit terrein gelezen. Ze beginnen bij het boek Handelingen, noemen vervolgens Augustinus en behandelen daarna Luther en Calvijn. Maar we weten zo niet goed wat er in die tussenliggende eeuwen gebeurd is. We komen er dan niet achter dat de vroege kerk in de wereld bekend stond om de vele genezingen en bevrijdingen. Het wordt hoog tijd dat die oude geschriften in het Nederlands beschikbaar komen!

Een vriend en collega van mij werkt in India. Daar is de christelijke kerk een minderheid. Velen zijn betrokken bij het hindoeïsme en boeddhisme. Dat is een geestenwereld, waarin veel tirannie en angst heerst. Veel mensen weten daar dat je naar christenen toe kunt gaan voor bevrijding. Het gebeurt daar vrij vaak dat tijdens een zondagse dienst de deuren ineens opengaan en iemand binnenkomt die om hulp roept.

Nu, daar is men helemaal op ingesteld. Er is – wat is maar noemen zal - een EHBO-team, Eerste Hulp Bij Occulte belasting. Een stuk of vier mensen staan dan op en gaan naar een apart kamertje om met die persoon te spreken. 'Jij kent Jezus niet, maar wil je bevrijd worden van die boze geesten? Dat kan, maar wij bidden in Jezus' Naam. Ben jij bereid om Jezus te gaan volgen wanneer Hij je helpt?'

Zoals je weet, betekent dat daar nogal wat, ook naar familie en omgeving toe. Mensen in nood zeggen echter: 'Ja, ik heb er álles voor over!' En dan wordt er gebeden met deze mensen. Ze worden bevrijd en korte tijd later nemen ze vaak heel hun familie mee naar de kerk.

DE MACHT OVER ONREINE GEESTEN

Na afloop van een kerkdienst is de ouderling van dienst vaak dankbaar dat de dienst ongestoord verlopen is, maar ik vind het ook wel eens triest. Ik zou wel willen dat bij ons honderden mensen de kerk binnenkwamen met een vraag om hulp. Ik ben bang dat de wereld ons niet meer weet te vinden...

In de Romeinse tijd wisten de keizers en anderen dat ze naar de christenen konden gaan voor genezing en bevrijding. Als men last had van angsten en allerlei problemen, kon men altijd naar de christenen toe. En de apologeten, de verdedigers van het christelijk geloof, hebben gezegd: 'Wij zijn christenen en wij hebben de macht van Christus gekregen om op onreine geesten te treden.' Wat hebben we het nodig dat die macht nu weer uitgeoefend wordt!

Dit combineer ik weer met mijn eerste lezing. De zekerheid van het geloof is geen luxeartikel. Het is iets dat we nodig hebben in de geestelijke strijd. Satan vindt het prima als we heel zwak zijn, alleen maar sidderen en bang zijn en een negatief zelfbeeld hebben. Maar het behoort te zijn: 'Sterk in Uw kracht, gerust in Uw bescherming'. Wetend: 'Ik mág de satan weerstaan en ik mág hem afwijzen, want Christus is nabij.' Dat is de logische consequentie van het onderwerp van de eerste lezing.

VERKEERDE GENEZERS

Veel oudere gemeenteleden onder ons hebben te maken met verkeerde genezers. Hiervan zijn aangrijpende gevallen bekend. Ik hoorde onlangs van een emerituspredikant, die jarenlang Christus gepredikt heeft, maar nu in ziekte en nood naar allerlei mogelijke alternatieve genezers toegaat. Hij is daar helemaal (psychisch) afhankelijk van geworden. En zijn geloofsleven is sterk naar beneden gegaan. Hij is bang geworden voor de dood en zijn dochter gaf aan dat er absoluut niet over gesproken mag worden. De alternatieve genezers en geneeswijzen vallen buiten de discussie, terwijl er veel aanwijzingen zijn dat deze een negatieve invloed uitoefenen.

Voor de duidelijkheid: occulte geneeswijzen kunnen wel degelijk werken. Het probleem is echter dat ze vaak maar vier, vijf, zes weken werken en dan in invloed afnemen.

Met als gevolg dat je weer terug moet naar die genezer. Er ontstaat dus een bepaalde afhankelijkheidsrelatie. Het gaat een paar maanden goed, soms een half jaar, maar daarna komt er steeds meer afbraak van het geestelijke en het psychische. Dat is de prijs die vaak betaald moet worden. Je moet dus heel wat meer betalen dan een consult. Satan vindt het best om je te genezen, als hij daarna je ziel en je geest maar krijgt.

Enige jaren geleden kwam er in onze vorige woonplaats een Reiki-lerares wonen. Zij behandelde ook allerlei gemeenteleden. Die gemeenteleden waren enthousiast over haar. 'Ze is zo aardig, zo invoelend. Dat is tenminste iemand die tijd voor je heeft!' Ik wist toen nog niet wat Reiki was, maar heb me er vervolgens in verdiept en trok de conclusie: 'Dit is niet goed. Ik wil met deze mevrouw spreken en ik wil ook niet meer dat zij gemeenteleden behandelt.' Via die gemeenteleden heb ik gevraagd of het mogelijk was haar een keer kon spreken. Zij belde me toen op: 'Dominee, ik hoorde dat u graag een gesprek wilt. Heel graag, heel fijn! Ja, we zitten toch allebei een beetje hetzelfde in elkaar hè. We willen allebei toch graag mensen helpen? Ik heb begrepen dat u predikant bent van die grote kerk in het dorp. Ik wil me daar ook graag bij aansluiten. Als ik goed geïnformeerd ben, doen jullie dat via dopen, toch? Wilt u mij dopen?'

Dat was wel erg snel, in één telefoongesprek. Ik vroeg daarom: 'Zal ik eerst eens bij u langskomen?' Ik kom het liefst bij de mensen zelf. Dan zie je de boe-kenkast en wat er aan de muur hangt, zodat je een bepaalde indruk van iemand krijgt.

Het bleek dat deze mevrouw bezig was geweest met boeddhisme, hindoeïsme, esoterie, astrale reizen (uit je lichaam treden en je spirituele lichaam ergens anders laten functioneren), en dergelijke. En zij wilde Jezus er gewoon ook nog wel bij hebben. Ik heb toen gezegd: 'Ik vind het prachtig dat u de Heere Jezus wilt dienen, maar Hij heeft wel gezegd: *Niemand komt tot de Vader dan door Mij*, en dat wil zeggen dat Hij andere wegen afwijst. Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven (Joh. 14:6).'

Dát was het kernpunt waarmee deze vrouw niet akkoord kon gaan. Ze zei: 'Jezus is één van de vele wegen, één van de geestelijke meesters van het universum en niet de Enige.'

ZWARTE MAGIE

Occulte belasting kan op nog meer manieren ontstaan, zoals door vervloeking. Ik noem als voorbeeld Bileam, die ingehuurd werd om te vervloeken (Num. 22-24). Ook dit is iets wat weer opkomt in deze tijd. Denk aan de Walpurgisnacht (de nacht van 30 april op 1 mei, waarin de satanisten samenkomen om vervloekingen uit te spreken over de kerken, de voorgangers en de ambtsdragers. Ze wensen vooral dat er veel seksuele onreinheid zal zijn, dat huwelijken kapotgaan, dat er veel ruzie en verdeeldheid zal zijn en meer van dit soort dingen. Deze zaken ondermijnen de kerken van binnenuit, meer dan ketterijen.

Vervolgens heb je de voodoo (een zeer occulte buitenlandse religie), het satanisme en de bijbehorende hekserij. We spreken hier niet over witte, maar over zwarte magie. Misschien heb je wel eens gelezen over de tovenaars in de binnenlanden van Afrika. Zij oefenen door middel van magische krachten hun macht uit, zelfs over leven en dood van stamleden.

Ik preekte een paar weken terug ergens, en bracht in de preek iets hiervan ter sprake. Na afloop zei een kerkenraadslid, die politieagent is, tegen me: 'Ik kreeg pas een klein poppetje, waarin een naald gestoken was, anoniem per post toegestuurd.' De betekenis was dat hij afgebeeld was in dat poppetje en moest sterven. Dat zijn voodoo Praktijken! Er wordt er een afbeelding van jou nagemaakt en onder aanroeping van boze geesten wordt er een naald in gestoken, bij voorkeur op de plaats van je hart. Tevens wordt gebeden dat jij zo zult sterven. Dat krijg je dan opgestuurd als je gewoon je werk doet...

Buiten onze kringen hoor ik ook wel dat op schoolpleinen meisjes van 14 of 15 jaar met elkaar vervloekingsrituelen uitvoeren als ze iemand niet mogen.

Dit is de cultuur waar wij in leven en met deze ontwikkelingen krijgen we steeds meer te maken. *De kerk heeft de geestelijke sleutel in handen, maar we moeten hem wel hanteren!* Het staat in de Bijbel en ook de vroege kerk heeft tientallen geschriften waaruit we kunnen leren hoe we hiermee om moeten gaan. Het is van belang om de geestelijke nood te beseffen en om te onderzoeken hoe we hierin staande kunnen blijven.

WETTICISME

Een harde, wettische godsdienst kan ook een uiting zijn van occulte belasting. In Galaten 5 is niet alleen sprake van de vruchten van de Geest, maar ook van de werken van het vlees. Er kan een verstikkende atmosfeer heersen in bepaalde gemeenten, waardoor die sektarische trekken krijgen. Eén van de sektarische trekken is dan: 'Denk er om, jij bent door God hier op deze plaats gesteld en jij mag niet weggaan.' Of: 'Besef dat wij ambtsdrager zijn en je moet je aan ons onderwerpen' (zonder argumenten). Ik had in mijn gemeente een vrouw, die van kerkgenootschap was veranderd vanwege haar huwelijk. Zij kreeg chronische rugklachten, waarop haar familie zei: 'Ja, dat komt omdat je ons kerkgenootschap verlaten hebt, dat is de straf van God over jou.' Als we zo met elkaar omgaan, is dat onbijbels.

Wetticisme heeft volgens Kolossensen 2 alles te maken met de overheden en de machten die aan het kruis zijn uitgetogen en tentoongesteld. Ik heb hierover met aarzeling, maar ook met veel gebed, op bladzijde 45 e.v. van mijn boekje 'Occulte machten en bevrijding' een paar bladzijden geschreven. Er zijn nog geen recensies gepubliceerd, maar ik denk dat hier de meeste kritiek op komt. Het gaat over de mogelijkheid dat een vervloeking van kerk en gemeente een doorwerking kan hebben in die gemeente zelf. Ook ongeestelijke situaties waarbij ambtsdragers en kerken betrokken zijn, komen te sprake.

Een citaat uit 'Occulte machten en bevrijding':

"De gevolgen zijn ook in talloze orthodox-christelijke gemeenten duidelijk merkbaar. Al naar gelang de mate van satanische invloed vooral door wetticisme, geestdrijverij, passiviteit, paranormale vermogens en occulte genezingen, is de dood in de pot. Er is geen zegen voelbaar, jaren gaan voorbij, zonder dat door de prediking van het Evangelie ook maar één ziel bekeerd wordt. Er is geen uitbreiding, ook de jeugd loopt weg, er is vleselijk gedrag, nijd, twist, scheuring, er is openlijke zonde en geen kracht om die te ontmaskeren en er tegen op te treden. Velen vragen zich af: 'Hoe komt het toch dat er zo weinig zegen is, zo weinig groei, zo weinig geestelijk leven?'

Ook citeer ik iets van Peter Horrobin uit Engeland, die veel ervaring heeft met bevrijding van occultisme.

'Een van de meest voorkomende redenen waarom demonen christenen niet verlaten, is het feit dat zij recht hebben om daar te zijn. In de kerken zijn vaak zonden geweest van leiders in vorige generaties, en de hardste woorden die Jezus gesproken heeft, waren gericht aan de geestelijke leiders die het volk misleidden. Gemeenten dienen zich af te vragen wanneer er negatieve ervaringen zijn of er verzet is, of er een aspect is in de geschiedenis dat beleden moet worden. Het is mogelijk dat de strijd gevoerd moet worden met geesten van de dood, die recht hebben gekregen in vorige generaties.'

Vervolgens spreekt Horrobin over zogenaamde christelijke demonen, religieuze geesten die zich hullen in een christelijk gewaad en christelijk gedrag vertonen. Zij zijn het moeilijkste te herkennen.

De kerkvader Cyprrianus berichtte over een vrouw die zeer vroom was en allerlei kerkelijke taken vervulde. Een exorcist ontdekte bij haar echter een geest van religieuze huichelarij, die slechts met grote moeite uit te drijven was.

Ik hoorde onlangs een voorbeeld van een meisje. Zij had een geleidegeest gevraagd in haar leven. Een geleidegeest is een geest die zich voordoeft als een engel des lichts en die je telkens kunt raadplegen. Hij helpt en is vriendelijk en behulpzaam. Dit meisje zag er helemaal geen kwaad in, want ze zei: 'Die geest gaat zelfs mee naar de kerk, hij zit of staat gewoon naast mij en zingt de psalmen mee.' Zo'n demon heeft dus geen enkel probleem om zich aan te passen, maar later komt de ware gedaante naar voren.

Een levende gemeente heeft aantrekkingskracht. Meestal, ook in mijn eigen kring, wordt er een beroep gedaan op het *verleden*, op het verbond en op de trouw van God en op bepaalde kenmerken van de kerk.

Er leven bepaalde gedachten over de afscheiding en zo beoordelen wij elkaar, vanuit het verleden. Echter, artikel 29 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis zegt ook hoe de kerk nú moet functioneren. Naast de algemene kenmerken staat er: 'En aangaande degenen, die van de Kerk zijn, die kan men kennen uit de merktekenen der Christenen: te weten uit het geloof, en wanneer zij, aangenomen hebbende de enige Zaligmaker Jezus Christus, de zonde vlieden en de gerechtigheid najagen, de ware God en hun naaste liefhebben, niet afwijken, noch ter rechter- noch ter linkerhand, en hun vlees kruisigen met zijn werken. Alzo nochtans niet alsof er nog geen grote zwakheid in hen zij, maar zij strijden daartegen door de Geest al de dagen van hun leven, nemende gestadiglijk hun toevlucht tot het bloed, de dood, het lijden, de gehoorzaamheid van de Heere Jezus, in dewelke zij verging van hun zonden hebben, door het geloof in Hem. Aangaande valse kerk, die schrijft zich en haar ordinanties meer macht en autoriteit toe, dan het Woord Gods ...' Hoe beoordelen wij onze kerk en gemeente in het licht van deze woorden?

Ik houd ook lezingen over genezingen, genezing op het gebed, ziekenzalving en dergelijke. Soms hebben gevoeligheden en gezag van bepaalde ambtsdragers meer zeggenschap dan het beroep op Gods Woord. Laat de houding van de mensen van Berea de onze zijn: het Woord Gods onderzoeken (Hand. 17:10-11). Niet alleen individuele mensen zijn ziek, maar ook gemeenten kunnen ziek zijn. Zij zouden beter moeten worden. Er zijn allerlei gemeenten waar negatieve religieuze geesten actief zijn. Daarom hoop ik dat er aan deze onderwerpen veel aandacht besteed wordt. Wat dat betreft kunnen we veel leren van de vroege kerk, want zij gingen hier beter mee om dan wij.

Als laatste noem ik nog met trefwoorden enkele andere invalspoorten voor demonische machten: traumatische ervaringen, het volharden in zonde, een afkeer van de genade tonen, luisteren naar satan en tenslotte verslavingen.

KENMERKEN VAN OCCULTE BELASTING

Als mensen allerlei dwanggedachten hebben die zeer negatief zijn, kan dat een belangrijke signaal zijn voor occulte belasting. Ik heb een mevrouw gesproken die

veel van muziek hield, zowel klassiek als modern. Zodra zij echter een bandje of cd met psalmen of gezangen opzette, kreeg zij barstende hoofdpijn. Dat is natuurlijk een heel raar verschijnsel. Het bleek uit meer verschijnselen en uit haar verleden dat zij occult belast was.

Andere kenmerken zijn: allerlei onverklaarbare lichamelijke en psychische pijnen, angsten, paranormale vermogens, zeer veel negatieve ervaringen in de familie, neiging om het eigen leven te beëindigen, vreemde geluiden en bewegingen in huis (bijv. messenbakken die rammelen, schilderijtjes die zomaar van de muur vallen, flessen die ineens van de plank afspringen).

Diverse van deze kenmerken hoeven niet altijd met occulte belasting te maken hebben. Er kan ook sprake zijn van psychische stoornissen. Het belang van deze kenmerken is echter, dat we gaan onderzoeken. In het pastoraat ging ik op den duur vragen: 'Komt dat vaker voor in de familie? Vanaf wanneer is dat gebeurd? Heb je dit en dat gedaan?' Heel vaak levert dit schokkende informatie op.

We moeten echter niet alles wat vreemd is als demonisch beschouwen. Als iemand dwanggedachten heeft of angstig is, dan hoeft dit echt niet het geval te zijn, maar laten we het op zijn minst onderkennen en onderzoeken.

HET NIEUWE HEIDENDOM

Veel jongeren, ook met een christelijke achtergrond, zijn geïnteresseerd in wicca en wekelijks melden honderden zich aan. Een onderzoek van Silver Circle, een organisatie die zich beijvert voor het bekend maken van het wiccedachte-goed, levert het volgende op: bijna 20% van de heksen die meededen aan het onderzoek is tussen de 14 en 19 jaar oud. Ruim 62% heeft een kerkelijke achtergrond, de meeste rooms-katholiek, maar 24,3% heeft een hervormde, gereformeerde of andere christelijke achtergrond. Van de ondervraagden met een protestantse achtergrond gaf een groot deel aan de kerk te dogmatisch te vinden. Verder was volgens hen het beeld van God in de kerk te mannelijk en vinden zij de aandacht voor de natuur te schaars (*RD*, 25 maart 2004).

Recente schattingen geven aan dat in Nederland in 2005 zo'n 500.000 mensen geïnteresseerd zijn in het nieuwe heidendom of neopaganisme. *Neo* betekent 'nieuw' en *pagus* 'heide' of 'dorp'. Het waren in vroeger tijden immers de bewoners van het platteland die heidense religies aanhingen. Ze zagen de natuur als heilig en beziel. Voor hen manifesteerde het goddelijke zich op aarde en niet, zoals in het christendom, in een God Die boven de aarde staat. Het neopaganisme is geen zuivere voortzetting van dit oude heidendom, maar een nieuwe interpretatie ervan. De meeste aandacht krijgt de wicca, de moderne hekserij. Ook het Keltische heidendom met zijn druïden en het Germaanse heidendom met zijn aloude heldensagen doen zich hier gelden. En verder is er het sjamanisme waarin genezing een belangrijke plaats inneemt – de terugkeer van de 'medicijnmannen'.

De nieuwe heidenen benadrukken dat het neopaganisme heel iets anders is dan de New Age-stroming. New Age bedient zich soms wel van heidense rituelen, maar hier staat meditatie en contact met het goddelijke in jezelf centraal. Neopaganisten richten zich juist op de buitenwereld met zijn natuurgoden. Ze zijn ook veel meer ritueel ingesteld.

Een student vertelde mij dat hij zondags naar de kerk ging en tot God de Vader bad, maar door de week vereerde hij de moedergodin die hij via wicca had leren kennen.

Een wonderlijke mengeling van godsdiensten, zoals die in het Oude Testament vaak voorkomt (de God van Israël en de Baal of Astarte), maar voor mij in deze tijd onbekend was. De jongen probeerde de beide geloven met elkaar te verbinden door zich met witte magie bezig te houden, zodat hij mensen kon helpen en genezen. Zwarte magie om schade aan te richten, zou te strijdig zijn met het christelijk geloof...! Gelukkig heeft deze student in-gezien dat deze vermenging van geloven niet vol te houden is. God heeft in zijn leven ingegrepen en nu is hij een toegewijd volgeling van de Heere Jezus Christus. Het valt mij overigens op, hoe goed hij aanvoelt welke andere jongeren zich bezig houden met occulte praktijken. Terwijl veel kerkmensen denken: Dit komt bij ons toch niet voor?

DE GEESTELIJKE WAPENRUSTING HANTEREN

Omdat het zo'n nieuw terrein is voor velen van ons, pleit ik ervoor dat er teams komen waarin de nood onderkend wordt. Laten we desnoods ook artsen, psychologen en psychiaters inschakelen om heel zorgvuldig de diagnose stellen. Wat in ieder geval van belang is, is de houding die naar voren komt in Efeze 6. De geestelijke strijd met de geestelijke wapenrusting.

Ik weet van een meisje dat in een winkel werkte. Ze kwam er achter dat haar collega een satanist was. Ze was er erg bang voor, maar ze zei: 'Elke ochtend, voordat ik naar mijn werk ga, lees ik eerst Efeze 6 en vertrouw ik me aan de Hee-re toe. Ik vraag of Hij me die dag beschermen wil, en steeds is het goed gegaan.'

We kunnen zelf de duivel weerstaan. Alleen met Hervormingsdag spreken wij de duivel toe: 'Beef satan! Hij Die ons geleidt, zal u de vaan doen strijken.' Maar het mag veel vaker, op grond van het volbrachte werk van Christus. Luther had daar veel ervaring mee. 'Zwijg! Trek je terug! Ik heb niets meer met je te maken!' Mensen kunnen hier zelf veel in doen, zeker als ze met een lichtere vorm van occulte belasting te maken hebben. Als het wat zwaardere vormen zijn, is het beter om anderen in te schakelen in het pastoraat en in gebed. Daarbij mogen we vertrouwen op de vaste belofte vanuit Markus 16. Daar staat dat iedere gelovige macht heeft over de boze geesten.

Tot slot nog één voorbeeld. Ik werd onlangs opgebeld door een mevrouw. Ze zei: 'Ik heb een geadopteerde zoon van negentien jaar. Hij kan moeilijk functioneren op school, er zijn allerlei problemen. We hebben stad en land afgelopen, ook voor psychische hulp. Hij kan ook niet goed zien, want hij is kleurenblind, hij kan niet goed ruiken en heeft nog allerlei afwijkingen. Uiteindelijk zijn we mensen tegengekomen die zeiden: 'Dit is occulte belasting! Wie weet wat zijn ouders allemaal gedaan hebben in dat adoptieland!' Toen hebben zij vlak voor de vakantie heel concreet gebeden voor bevrijding en deze jongen is bevrijd. Hij veranderde helemaal in zijn functioneren. Hij kan weer ruiken en hij ziet voor het eerst van zijn leven kleuren.'

Zijn moeder zei: 'Dit is zo'n verandering in het leven van mijn zoon... hij kan het niet goed plaatsen en verwerken. Kan er niet wat begeleiding komen om hem te helpen dit nieuwe leven te leiden?'

Er zijn veel voorbeelden van mensen die genezen en bevrijd worden en als er nu ergens een plek is in de wereld waar deze mensen om hulp moeten kunnen vragen, dan is dat toch bij ons in de gemeente?

Zijn we daar klaar voor?

VRAGENBEANTWOORDING

1. ALS IEMAND VREEMDE GEDRAGINGEN VERTOONT, HOE KUN JE DAN ONDERSCHEIDEN OF HET PSYCHISCHE STOORNISSEN ZIJN OF OCCULTISME IS?

Dit onderscheid is niet helder, moet ik eerlijk zeggen. Beide stoornissen kunnen elkaar overlappen. Een voorbeeld uit de Bijbel is dat van de vrouw die kromgegroeid was (Luk. 13). Daar zie je dat een lichamenlijk verschijnsel ook een gevolg van occulte belasting kan zijn. Zo is het ook met mensen met psychische stoornissen. De psychiaters omschrijven de verschijnselen keurig vanuit een handboek, DSM-IV. Een deel van die verschijnselen kan echter ook veroorzaakt worden door occulte belasting en daar hebben de psychiaters, zeker als ze geen christen zijn, gewoonlijk weinig oog voor.

Concreet betekent dit: als iemand stemmen in zijn hoofd heeft, kan dat allerlei oorzaken hebben. In het omgaan met elkaar kan het zijn dat je zegt: 'Er zijn aanwijzingen dat er meer aan de hand is, dat we ook het gebied van het occulte moeten bekijken.'

Een tijdje terug hield ik een lezing in een gemeente. De eigen predikant was ook aanwezig. Na afloop kwam hij naar me toe en zei: 'Nu snap ik een aantal verschijnselen bij een gemeentelid. Dit en dat ... alles past bij deze persoon in de gemeente. Dat ga ik nu verder onderzoeken.' Prima als het zo werkt.

We kunnen niet op grond van de kenmerken die ik even snel genoemd heb, zeggen: 'Het zit dus zo en zo in elkaar.' Deze kenmerken moeten aanwijzingen zijn. Het zou wel eens kunnen zijn dat er in de familie iets aan de hand is (geweest). Laten we eens vragen of iemand zelf op occult gebied bezig is geweest. Heel vaak wordt er niet naar gevraagd en hebben mensen er geen notie van.

Laat ik een voorbeeld noemen vanuit de gemeente. Het gaat over een jongen van een jaar of zestien die brak met het geloof. Hij had er weinig behoefte aan. Hij zag het niet zo zitten in de kerk en heeft jaren in de wereld geleefd. Hij heeft zich toen bezig gehouden met verboden en occulte zaken. Maar toen hij een jaar of twintig was, is hij door Gods genade tot geloof gekomen. Hij deed belijdenis, ging aan het Avondmaal, was bewogen met andere jongeren en wilde ook heel graag de boodschap van het Evangelie uitdragen. Ik kende hem niet heel erg goed, maar hij kwam op mij over als een positief gemeentelid. Wat niemand wist, was dat hij een geheim met zich meedroeg. De nachten waren voor hem verschrikkelijk. Hij kreeg regelmatig nachtmerries met verschrikkelijke zwarte monsters die op het behang geprojecteerd werden. Dit leidde tot dwanggedachten om op te staan en zichzelf naar beneden te gooien. Hij stond dan met het zweet in zijn handen bij de trapleuning. Met heel veel moeite ging hij dan weer terug naar zijn bed. En later bleek dat dit allemaal veroorzaakt werd door demonische machten die in zijn leven gekomen waren door zijn activiteiten op occult gebied. Terwijl hij dacht: 'Ik ben toch christen geworden, hoe kan dat dan?'

Na die tijd is hiervoor heel gericht voorbede gedaan. Er is om bevrijding gevraagd en dat heeft een enorme verlichting in zijn leven teweeggebracht.

Ik kom nog even terug op de vraag. Een verschijnsel of gedraging op zich zegt dus weinig. Als iemand met allerlei psychische nood zit en een beetje aanspreekbaar is (want niet alle psychische patiënten zijn dat), dan kun je in ieder geval vragen of er raakvlakken zijn met het occulte. Als dat zo is, kan dat een samenhang betekenen.

2. HOE KOMT HET DAT WIJ DAT SPOOR VAN DE VROEGE KERK ZIJN KWIJTGERAAKT INZAKE OCCULTE VERBANDEN EN DEMONENUITDRIJVING?

Dat heeft heel veel oorzaken. Als globaal antwoord geldt dat de aandacht van de Reformatoren veel meer uitging naar de rechtvaardiging door het geloof. 'Wat zijn de goede werken?', 'Hoe zit het met de aflaat?', en andere zaken stonden centraal. De Reformatoren zijn aan de ene kant door de Heere geweldig gebruikt om een geestelijke vernieuwing teweeg te brengen in Europa, maar hun werk is nooit bedoeld om er eeuwenlang op te teren. Daar ligt het probleem. Dat is de tragiek van de kerk van vandaag. Vaak zegt men: 'We hebben toch de Reformatische belijdenisgeschriften?' Dan zeg ik daarentegen: 'Ja, maar zij hadden niet dezelfde fronten om tegen te strijden als wij!' Wat dat betreft, zouden er nu weer aanvullende nieuwe geloofsbelijdenissen moeten ontstaan. We kunnen het nooit doen met de geestelijke schat van eeuwen terug, al putten wij er dankbaar uit. Vandaag zitten we in gedeeltelijke andere situaties.

Door Gods genade staan er gelukkig een heleboel aanwijzingen in de Bijbel over deze zaken, waarover helaas zelden of nooit gepreekt wordt. Ook is er heel veel in de geschriften van de vroege kerk te vinden. Laten we die schatten weer opdiepen! God geeft in een bepaalde tijd weer wat nodig is. De nood neemt toe, de listen van satan veranderen, maar de Heere zal voorzien!

3. HOE KAN HET DAT ONGELOVIGEN IN JEZUS' NAAM DUIVELEN UITWERPEN EN DAT JEZUS TEGEN HEN ZAL ZEGGEN: 'IK HEB U NOOIT GEKEND'?

Dit is een lastig probleem, maar laat ik er het volgende op zeggen. In de Tweede Wereldoorlog had Hitler een systeem van geweld en onderdrukking en iedereen van de lagere mensen die niet direct gehoorzaamde, werd geliquideerd. Zo is ook met het rijk van satan.

Onder satan staan allemaal ondergeschikten, in rangorde. De duivel vindt het geen enkel probleem om een heleboel van zijn laagste medewerkers uit de weg te ruimen. Er is heel veel strijd en rivaliteit in het rijk van de duisternis. Hogere demonen kunnen anderen weer verslaan. Daarom kunnen in de naam van hogere demonen lagere demonen uitgeworpen worden.

Ook bij de islam vind je exorcisme (duiveluitdrijving). Alleen betekent dit geen vernietiging van het rijk van satan, maar het uitzetten van terreur. De Heere Jezus zegt dat een rijk dat tegen zichzelf verdeeld is, ten gronde gaat. Hij zegt: *'Daarom werp Ik die duivelen niet uit door Beëlzebub.'* (Mat. 12).

Het rijk is dus gebaseerd op terreur en onderdrukking. Er kan wel een heleboel gebeuren, maar de eigenlijke aanval op het rijk kan alleen maar door een buitenstaander gebeuren, zoals door de Heere Jezus.

4. HOE MOETEN ONZE HOUDING EN DADEN ZIJN, ZODAT WE ANDEREN KUNNEN

REDDEN UIT DE KLAUWEN VAN SATAN? HOE MOETEN WE, ALS GEMEENTE, DE GEESTELIJKE STRIJD VOEREN, ZODAT WIJ WEER EEN LICHT OP DE KANDELAAR WORDEN?

Bid en werk. Bid vooral! Dat is het machtigste wapen dat we hebben. Het is een tekst die mij veel beziggehouden heeft: *'Niet door kracht, noch door geweld, maar door Gods Geest zal het geschieden.'* (Zach. 4:6) Als we met ontferming bewogen zijn over de mensen om ons heen, in en buiten de gemeente, en verlangen om hulp te bieden, laten we dan bidden dat God wegen wijst.

Het kan gebeuren dat er in een gemeente die hier niets van moet hebben, ineens wat gebeurt. Laat ik een voorbeeld vertellen. Er was een gemeente, waar een vrouw was die ineens, waar de predikant bij was, op de grond viel en begon te kronkelen als een slang. Dat was natuurlijk een abnormaal verschijnsel en dat werd ook onderkend. Men dacht: 'Dat zal wel iets satanisch zijn.' Er is gebeden, maar vervolgens kwam men er achter dat ze eigenlijk bijna niets van dit onderwerp afwisten.

Er is een gemeenteavond belegd waarop een collega van mij het woord voerde en anderhalve week daarna zou ik op een zondagavond preken. Ik was nog nooit in die gemeente geweest.

De kerkenraad belde mij op met de vraag: 'Dominee, dit is er allemaal aan de hand, zou u alstublieft hierover willen preken?' Ik zei: 'Dat is goed, maar onder één voorwaarde. Er moet na afloop een preekbespreking zijn, want dit is geen stof voor eenrichtingsverkeer. Ik heb graag dat er wat gelegenheid is tot napraten.'

En dat heb ik geweten! Anderhalf uur later heb ik gezegd: 'Ik moet nu echt naar huis toe'.

Dan denk ik bij mezelf: 'Waarom kreeg deze vrouw een aanval waar juist haar predikant bij was? Dat is toch geen toeval...?' Zulke dingen kunnen dus gebeuren. God brengt soms dingen op de weg waardoor een gemeente ineens zegt: 'Nu moet het gebeuren!'. Zo zou ik diverse gemeenten uit de gereformeerde gezindte kunnen noemen waar dit de laatste tijd gebeurd is. Bid dat God het op Zijn tijd en op Zijn wijze doet. Bid dat er opening mag komen.

Ik krijg veel telefoontjes, e-mails enz. van jongeren die in de problemen zitten en in hun eigen gemeente niet terecht kunnen. Ik raad altijd aan om het wel bij de predikant of bij de kerkenraad aan de orde te stellen. Geestelijke vernieuwing komt meestal van onderen vandaan. Je moet het aan de orde (blijven) stellen: 'Dominee, preek daar eens over!' 'Kunnen we een keer een gemeenteavond houden?' 'Laten we op de jeugdvereniging een keer een spreker uitnodigen!'. Zo zijn er heel veel mogelijkheden. Aan het einde van mijn boekje 'Occulte machten en bevrijding' staan nog meer suggesties. Maar nogmaals: het belangrijkste is het gebed!

5. HOE KUN JE WETEN OF JE OCCULT BELAST BENT? KAN DIT ONBEWUS AANWEZIG ZIJN?

Het is goed om te weten dat er altijd *verschijnselen* zijn. Als het in lichte mate het geval is, is het niet het ergste. Het is natuurlijk heel vervelend, naar en bemerkerend, maar het is niet onmogelijk om ermee te leven. Maar als we het weten van elkaar, kunnen we elkaar wel tot hulp zijn. Wat wel verschrikkelijk is, is de ergste vorm: bezetenheid.

Laat ik een voorbeeld geven van een psychologe, Ineke van Dok–Mak (zij schrijft onder andere ook in CV-Koers.) Zij had een occulte achtergrond, maar is later tot geloof gekomen. Terwijl ze haar psychologiepraktijk uitvoerde, merkte ze dat ze paranormale vermogens had. Ze wist niet of het van God was of niet en ze heeft Hem dat ook heel eerlijk voorgelegd: ‘Heere, als dit van U is, wilt U het dan bevestigen, zodat het echt een geestelijke gave is die ik tot welzijn van de medemens en tot opbouw van de Gemeente mag gebruiken. En als het niet van U is, neem het dan genadig weg.’ Toen heeft de Heere het weggenomen. Laten we er open en eerlijk mee omgaan.

6. WELKE DWANGGEDACHTEN ZIJN OCCULT?

Ook hier kan ik niet zeggen wat het wel is en wat het niet is. Als je last hebt van dwanggedachten, denk dan in ieder geval aan de *mogelijkheid* dat het occult is.

Ik heb een vrouw gesproken uit Amsterdam. Zij kreeg iedere dag dingen gedicteerd. ‘s Morgens als ze opstond, stond ze voor de klerenkast en kreeg gedicteerd welke kleding ze aan moest trekken. Voor sommige dames heel tijdbesparend...

Maar in dit geval werd tegen haar gezegd: ‘Als je dat niet doet, krijg je een ongeluk.’ Zij had van jongs af aan ook een dwanggedachte, die zei: ‘Op de dag dat jij trouwt, zul je sterven.’ Ze was al achter in de veertig of vijftig en nog nooit getrouwd, omdat ze wist dat ze dan zou sterven.

Dit zijn geen normale dwanggedachten. Ik heb toen gevraagd of ze occult belast was en dat bleek het geval te zijn. Ze kwam uit Suriname en haar ouders hadden zich volop met dingen als winti¹ bezig gehouden. Toen ik dat hoorde, trok ik de conclusie dat er mogelijk samenhang kan liggen. We moeten dus voor-zichtig zijn en zoeken naar meer aanwijzingen.

Het is trouwens heel vaak zo dat gedachten van satan heel destructief (afbrekend) zijn, op zelfdoding gericht, maar dat hoeft allemaal niet.

Concluderend: pak het op als een signaal om te onderzoeken of er wat aan de hand is op dit gebied.

7. ALS IEMAND OCCULT BELAST IS, MOET DIEGENE DAN ZELF WILLEN DAT HIJ OF ZIJ BEVRIJD WORDT, OF MOET JE IEMAND SOMS BUITEN ZIJN WIL OM BEVRIJDEN?

Over het algemeen moet iemand het (in een minimale zin) willen. Nu is het zo dat mensen die diep in het occulte zitten, gewoonlijk een sterk gebonden wil hebben, zodat ze bijna niet meer willen. Een gevolg is ook dat ze bang zijn om ermee tevoorschijn te komen. Ze denken: ‘Als ik dit vertel of dit vraag, zal satan mij direct straffen en mij wellicht doden, dus daarom vraag ik het niet.’

Je kunt niet aan iemand die op een dergelijke manier gebonden is, vragen of hij bevrijd wil worden. Dat is vaak te direct. Vraag echter: ‘Zou je willen dat je wilt dat je bevrijd wordt?’ Het is ontzettend vaag, maar als er maar iets is van bereidheid. En ook echt maar iets...

Maak ook het volgende duidelijk: ‘We gaan bidden in de Naam van de Heere Jezus, niet zomaar, want in eigen kracht kunnen we helemaal niets. Als je bevrijd wordt, ben je dan bereid om Hem te dienen?’ Dit soort vragen biedt voldoende aanknopingspunten.

Vervolgens is het van het grootste belang dat ook gebeden wordt om vervulling met de Heilige Geest. Want de Heere Jezus zegt ook - als een huis leeg blijft nadat een

demon uitgeworpen is – dat een demon terug kan komen, met zeven anderen, sterker dan hij, en dan is het laatste van die persoon erger dan het begin (Mat. 12). Het is heel aangrijpend, maar ik heb het onlangs met een jongen van zestien jaar meegemaakt. Hij riep demonen aan in het bos en had een bloedverbond gesloten met demonen. Er had bevrijding plaatsgevonden, maar nu vertelde zijn zus mij onlangs dat hij weer naar satanische muziek luistert. Het ging weer helemaal niet goed met hem. Ik vind dat heel aangrijpend, want dan is het menselijkerwijs gesproken bijna niet meer mogelijk dat iemand gered wordt. Omdat hij willens en wetens de bevrijding door Christus ontkent en weer de kant van satan kiest.

Het gaat daarom niet alleen om de bevrijding, maar ook om het hele vervolgtraject! Er moet niet alleen het verlangen zijn om de Heere Jezus te dienen, maar ook de vervulling met de Heilige Geest.

De kerk in Rome in de derde eeuw had tweeënveertig (!) exorcisten in dienst. Zij waren steeds bezig met de uitdrijving van demonen. Maar vervolgens werd iemand ook gezalfd met olie, als teken van de toewijding aan God en van de Heilige Geest. Er werd gebeden om vervulling met de Heilige Geest, zodat de duivel niet meer terug kon komen.

8. HOE MOETEN WE DENKEN OVER GEESTVERSCHIJNINGEN VAN OVERLEDENEN? DENK BIJVOORBEELD AAN DE VERSCHIJNING VAN SAMUËL BIJ SAUL.

Geestverschijningen van overledenen zijn naar mijn overtuiging demonische imitaties van de personen zelf. Die demonen hebben de persoon in kwestie meegemaakt en kunnen daarom de kleding namaken, de stem imiteren en de gewoonten nabootsen.

Ik ging eens een oude vrouw opzoeken. Ze was 81 jaar en in het bejaardenhuis komen wonen. Ik bracht haar een kennismakingsbezoek, zomaar even aan het eind van de middag. Tijdens het gesprek liet ze blijken dat er veel verdriet was, dat er overleden familieleden waren. Tussen neus en lippen door zei ze: 'Ja, ik heb later wel geprobeerd om contact met ze te krijgen.' En toen ging het gesprek weer verder. Maar ik dacht bij mezelf: 'Wat is dat?' Ik vroeg daarom later: 'Wat bedoelde u daarmee, contact krijgen met familieleden?'

Toen vertelde ze over de nacht van Allerzielen, begin november (dat is hetzelfde datum als een heksensabbat). Er wordt gezegd dat de grens tussen de levenden en de doden dan het dunste is en dat juist in de nacht van 1 november de mogelijkheid bestaat om met overledenen in contact te komen. Daar had zij ook aan meegedaan. Ze had de naam van haar vader, een tante en een broer opgegeven. En met twee van de drie was het gelukt om contact te krijgen. Het was al jaren terug, maar ze had inmiddels ingezien dat het verkeerd was, dat het occult was.

Naar mijn idee zijn dit niet de overledenen zelf, maar demonische imitaties. Voor de duidelijkheid: De Bijbel zegt niet dat het niet mogelijk is om in contact te komen met overledenen, maar wel dat het voor een christen volstrekt verboden terrein is!

9. HOE WEET JE OF WETTICISME DEMONISCH IS?

Dit is voor ons moeilijk te beoordelen. We hebben als mensen allemaal de neiging om in een *-isme* te vervallen. We hebben allemaal onze fouten en gebreken en niet één van onze gemeenten is volmaakt. Maar als bepaalde zaken absoluut niet meer

bespreekbaar en boven alle kritiek verheven zijn, dan neig ik ertoe om dit verschijnsel verder te onderzoeken. Vaak komt dit dan ook in het verleden van de gemeente naar voren. Zoek naar aanwijzingen en wees er biddend mee bezig.

Een boek dat we pas binnen de Christelijke Hogeschool in Ede geschreven hebben, draagt de titel: 'Gaven voor de gemeente'. Wij missen zoveel geestelijke gaven. Eén van de gaven die ik op dit moment het allerhardste nodig vind, is de gave van het onderscheiden van de geesten (en dus niet de gave van genezing).

Er staat er in 1 Korinthe 12 en in 1 Korinthe 14 dat we mogen ijveren naar de geestelijke gaven. Wanneer is er voor het laatst in onze gemeente gebeden om geestelijke gaven? Er staat namelijk ook: *'U hebt niet, want u bidt niet!'* (Jak. 4:2).

Deze zaken zijn niet allemaal door redeneringen op te lossen. Soms geeft God een diepe zekerheid in het hart, zodat je weet: 'Dit is er aan de hand!'

We hebben echter niet alleen de geestelijke wapenrusting uit Efeze 6, maar ook de geestelijke gaven uit 1 Korinthe 12 en uit Romeinen 12 nodig.

10. IK ZIE MEZELF NIET ZOMAAR, ZOALS DE DOMINEE DIE U AANHAALDE, BIDDEN DAT BANDEN VAN DE SATAN VERBROKEN MOGEN WORDEN ALS IK IEMAND ZOU TEGENKOMEN DIE OCCULT BELAST IS. IS DAT EEN GEBREK IN MIJN GELOOF EN WAT IS DAARAAN TE DOEN?

Ik zag het mezelf ook niet zo snel doen. Maar je gaat er wel over nadenken. 'Wat is het gezag van een christen op geestelijk gebied? Wat is het gezag van een christen in de strijd met de satan?'

Daarom is het van zo groot belang wat we aan het begin van de middag zongen:

*'Ik bouw op U, mijn Schild en mijn Verlosser;
niet eenzaam ga ik op de vijand aan!'*

Wat is er nodig? Waar is de satan bang voor? Voor de *Naam* van de Heere Jezus Christus!

Bij veel van deze zaken is een groeiproces nodig. Het is mogelijk om er over te lezen, cursussen te volgen en ervaringen op te doen. Er is ook een zekere groei in het geloof voor nodig en dat mag tijd kosten. Ik zal dus niet gelijk zeggen dat het een gebrek in je geloof is, maar het is wel iets waar je in het geloof mee bezig mag zijn. Je mag er naar toegroeien. Ik hoop en bid ook dat er ook onder jullie zijn die op dit gebied een roeping van Godswege krijgen. Dat zal niet iedereen zijn en niet ieder in dezelfde mate. Maar de Heere zal het te Zijner tijd wel duidelijk te maken. Je hoeft ook niet meteen te beginnen bij het meest verre, maar meer bij de beschikbaarheid en de bereidheid om de Heere te volgen in de weg die Hij wijst. En die kan ook op totaal andere terreinen liggen dan op dit gebied.

11. WE ZITTEN IN EEN GEESTELIJK ARME GEMEENTE, WAAR WEL HET EVANGELIE GEPREEKT WORDT, MAAR WAAR WEINIG LEVEND GELOOF IS. IN HET VERLEDEN ZIJN ER ZONDIGE DINGEN GEBEURD DIE NIET BESPREEKBAAR ZIJN GEMAAKT EN NIET BELEDEN. ER IS EEN KLEINE GEBEDSKRING, MAAR WE VRAGEN ONS AF WAT WE NOG MEER KUNNEN DOEN EN HOE VER WE MOETEN GAAN. HET LIJKT ALSOF DE LEIDERS BELEMMERD WORDEN...

Eén van de zaken die mij vaak verbaast (en dat klinkt misschien heel praktisch), is dat gastpredikanten altijd zelf mogen weten waar ze over willen preken. Ik zit nu bij een onderwijsinstituut en het is ondenkbaar dat allerlei onderwijzers en leraren binnenkomen die zeggen: 'Ik vind dit een leuk onderwerp en ik vind dat wel goed om te doen...'

Het gaat erom dat een kerkenraad bepaalt wat geestelijk van belang is voor een gemeente. Voor de meeste gemeenten zou ik tientallen onderwerpen kunnen noemen die nooit aan de orde worden gesteld in de preek. Het gaat er niet om dat elke tekst bepreekt moet worden, maar er zijn zoveel onderwerpen in de Bijbel waarover nooit gepreekt wordt! En dat mag gevraagd worden! Als er nooit gepreekt wordt over de geestelijke gaven vraag dan eens of dat aan de orde wordt gesteld. Als er nooit gesproken wordt over Israël, over de toekomstverwachting, over ziekenzalving, over de gave van het ongehuwd zijn, of over uitwerping van demonen, vraag dan eens of dat aan de orde wordt gesteld. Bedenk dat een kwart van de Evangelieën over bevrijding en genezing gaat!

Het is het recht van ieder gemeentelid om dit in zijn/haar gemeente aan de kerkenraad te vragen. 'Broeders, jullie zijn verantwoordelijk voor het geestelijk welzijn van de gemeente, we erkennen jullie gezag, maar zou het niet mogelijk zijn dat er het komende jaar een paar keer zo'n onderwerp aan de orde komt?'

Gebed is erg belangrijk, maar er mag ook gesproken worden met elkaar. Het is altijd makkelijk om het in de verwijtende sfeer te doen: 'Jullie doen dit en dat allemaal niet goed!', maar probeer vooral positief suggesties aan te reiken.

Als de leiders belemmerd zijn, is dat natuurlijk een heel moeilijk punt. Ga dan vooral door met het gebed, zodat er openingen komen, want wat onmogelijk is bij de mensen is mogelijk bij God.

12. U NOEMDE OCCULTE BELASTING. IK BEN ZELF SEKSUEEL MISBRUIKT. BETEKENT DIT DAT DIE PERSOON OCCULT BELAST IS EN IK NU OOK? IS DAT ALTIJD ZO? WAT KAN IK HIER PERSOONLIJK AAN DOEN? HOE KUN JE OP ZO'N MANIER OCCULT BELAST RAKEN?

Is die persoon die dat gedaan heeft, de dader, occult belast? Dat hoeft niet, maar het kan wel. Er zijn mensen (in seksueel, maar ook in gewelddadig opzicht) die zichzelf niet zijn. Mensen die in de gevangenis terecht zijn gekomen, die misdaden gedaan hebben, zijn vaak het slachtoffer van invloeden van de satan waardoor ze zich niet hebben kunnen verzetten tegen vernietigend bezig zijn. Dat kan ook op seksueel gebied. Het kunnen ook ambtsdragers zijn die op dit gebied volkomen onderuit gaan. Dus bij de kant van de dader kan er occulte belasting zijn, al hoeft het niet.

Hetzelfde geldt voor de slachtoffers. Je vraagt: 'Ik nu ook?' Seksueel misbruik geeft lichamelijk en psychisch een ongelooflijke doorwerking en schade. Als er in je leven verschijnselen zijn die wijzen op occulte belasting, dan kan daar heel specifiek voor gebeden worden. Echter, als mensen seksueel misbruikt worden, hoeft dit niet altijd demonische invloeden met zich mee te brengen. Dus de verschijnselen kunnen ook afwezig zijn.

Een wat oudere mevrouw die dicht bij mij woont, heeft dit wel meegemaakt. Ze heeft jarenlang pastoraat gehad, maar er is nooit goed onderkend wat de occulte belasting betekend heeft die opgetreden is bij de incest die ze ondergaan heeft. Daar is ze nu

van bevrijd en dat heeft een hele verlichting teweeggebracht, maar vervolgens is er nog een heel psychisch traject te gaan.

13. WAT ZIJN DE CRITERIA WAARAAN PASTORALE MEDEWERKERS OF HULPVERLENERS MOETEN VOLDOEN OM HULP TE VERLENEN AAN OCCULT BELASTE PERSONEN? IS EXORCISME VOORBEHOUDEN AAN BEPAALDE MENSEN MET BEPAALDE GAVEN OF IS DEZE GAVE VOOR IEDEREEN TE VERKRIJGEN DIE DAAROM VRAAGT?

In principe het laatste. Het is voor iedere christen. Dit geldt voor meer geestelijke gaven. Ik denk bijvoorbeeld aan de gave van het onderscheiden van geesten. Als het goed is, kunnen we allemaal wel een klein beetje onderscheiden waar het op aankomt. Maar sommigen gaan daarin verder. Er is dus een geestelijke groei mogelijk. Het kan zijn dat sommigen een hele bijzondere gave hebben voor hele moeilijke situaties van mensen die echt bezeten zijn en zich volop in het satanische bevinden.

Ik vind het mooi om te zien dat in gemeenten teams ontstaan van mannen en vrouwen, van ambtsdragers en niet-ambtsdragers, die met elkaar met deze dingen bezig zijn.

Ik weet bijvoorbeeld dat er in een Gereformeerde Bondsgemeente in Waddinxveen een team is, dat wekelijks bij elkaar komt. Men heeft hier en daar rondgekeken in andere gemeenten hoe men het doet, ze hebben cursussen gevolgd, boeken gelezen en ervaringen uitgewisseld en nu blijkt er ineens in de gemeente van alles aan de hand te zijn. Mensen worden erkend en herkend in hun problemen.

Wat in ieder geval heel belangrijk is, is de zwijgplicht. Mensen die dit pastoraat doen, moeten kunnen zwijgen, want o wee, als dergelijke verhalen in de gemeente over straat gaan. Verder vind ik het heel belangrijk dat er vrouwen bij betrokken zijn, bijvoorbeeld in een situatie waarin sprake is van verkrachting. Soms kunnen daar alleen maar vrouwen bij zijn en moet het pastoraat ook uiterst zorgvuldig gebeuren. Trouwens, ook in een man-vrouw-relatie kunnen er veel verkeerde gevoelens en associaties zijn. Ook daar moeten we uiterst zorgvuldig mee omgaan.

Nogmaals: in principe is het voor iedereen weggelegd, maar bid voor dat wat God op jouw weg brengt. Zie hoe Hij het verder leidt. Het mooie van 1 Korinthe 12 en 14 is niet dat er staat: '*Ik wil deze gaven hebben, dus geeft U mij dat...*', maar dat er gebeden wordt om gaven *voor de Gemeente*. Het gaat erom dat de Gemeente opgebouwd wordt en dat in de Gemeente een grote verscheidenheid van gaven aanwezig is, zodat je elkaar aanvult. Je hoeft zelf niet alles te hebben, als de Heere het maar aan de Gemeente geeft.

14. HOE BRENGEN WE MENSEN BINNEN ONZE KERKEN?

Hoe brengen we mensen onze kerken in? Wij zijn erg cognitief ingesteld. Dat zie je in de preken die we als predikanten brengen, dat komt terug in de boeken die we uitgeven en dat zie je terug in de lezingen die we houden. Waar we echter in toenemende mate naar toegaan is een ontmoeting met de machten en de krachten van de boze, een *power encounter*. Het gaat er niet meer om of we theoretisch gelijk hebben en of we apologetisch kunnen overtuigen. Het gaat erom dat we kunnen aantonen Wie de machtigste God is.

Ik ben geabonneerd op een elektronische nieuwsbrief van de beweging *Bijbel of New Age*? Er zitten mensen in die heel diep in de New Age gezeten hebben en zij hadden veel bovennatuurlijke ervaringen.

Volgelingen van New Age zijn ten enenmale niet vatbaar voor de manier waarop wij kerk zijn. Er zijn onder hen ook mensen die nu christen geworden zijn. Ze zeggen: 'Discussie met deze mensen heeft geen zin.' Er zijn echter ook ex-New Age-ers die naar paranormale beurzen gaan om van Jezus te getuigen. Zij bereiden zich wekenlang voor door middel van gebed en van vasten voordat zij naar een paranormale beurs gaan. Daar richten ze dan een stand in. Op die stand staat: '*Jezus geneest en bevrijdt! Hier moet je zijn!*' Dat roept nogal wat irritaties op bij andere standhouders, vooral omdat het bij deze stand gratis is en bij de anderen allemaal geld kost.

Tijdens deze beurzen worden talloze gesprekken gevoerd en elke beurs zijn er minstens acht mensen die tot bevrijding komen. Mensen gaan naar zo'n paranormale beurs omdat ze ervaringen zoeken. Er wordt gebeden om de manifestatie van de Heilige Geest.

Soms gebeurt het dat een man of vrouw die in zo'n stand staat, tegen hen zegt: 'Dat en dat is er met u aan de hand...' Mensen knielen dan ter plekke neer en belijden hun schuld. En dan zeggen ze niet: 'Dank je wel!', om vervolgens naar de volgende stand te gaan. Nee, ze zeggen: 'Het is hier boordevol demonen!' en ze gaan zo snel mogelijk naar de uitgang.

Ik denk dat we hier in toenemende mate naar toe gaan. Paulus zegt het al: '*Het Evangelie is in betoning van Geest en kracht.*' (1 Thess. 1:5). Nogmaals: de gezangen en bevrijdingen waren *het* getuigenis van de vroege kerk.

Natuurlijk is de opvang in gezinnen en dergelijke ook hard nodig, want veel mensen die geholpen en bevrijd zijn, zijn verder ook volkomen ontspoord of hebben vaak weer een heel pastoraal traject nodig van opvang en hulpverlening. Sommige mensen moeten hun jeugd helemaal overdoen. Laten wij dus voor opvang zorgen.

15. ALS IEMAND MENSEN GENEEST IN DE NAAM VAN JEZUS, IS DAT DAN VAN GOD?

Het hoeft niet. Het hangt ook van de rest van de boodschap af.

Er is ook een esoterische, een occulte Jezus. Er zijn zelfs demonische machten die Jezus heten.

Martin Lloyd-Jones heeft hier veel ervaring mee. Hij zegt: 'Je moet vragen om na te zeggen: "Jezus Christus is gekomen in het vlees, is gekruisigd, gestorven, begraven en weer opgestaan", en dan is het verschil met de andere 'Jezussen' duidelijk.'

16. WAT KUNNEN VOLGENS U KENMERKEN ZIJN VAN EEN RELIGIEUZE GEEST?

Heel kort gezegd: weerspanning, absolute autoriteit uitoefenen, zich alleen maar beroepen op een ambt en nooit laten toetsen aan de Bijbel.

Waar werkelijk geestelijk gezag uitgeoefend wordt, mag de Bijbel open gaan en alles getoetst worden aan het Woord van God.

17. VERBREKEN VAN OCCULTE MACHTEN. MOET DAT GEBEUREN DOOR DE OUDER-LINGEN OF KAN DAT OOK DOOR DE ENKELING?

Het kan door de enkeling, maar niets is een 'maniertje'! Als wij denken: 'Dat kan ik wel!', lukt het niet. Maar het kan zijn dat je op een bepaald moment ervaart dat God het van je vraagt. Doe het dan, in Zijn Naam!

*Jezus, Uw naam zij d' hoogste eer,
in hemel, aard en lucht.
Voor U knielt mens en engel neer
en satan vreest en vlucht!.*

LITERATUUR OM TE LEZEN EN ER OP NA TE SLAAN BEHOREND BIJ DEZE LEZING:

Marloes van der Welle, *Het geheim van de godin*. Vaassen: Medema, 2005. Vroegere aanhangster van wicca; nu christin. Zie haar website: www.wicca-and-beyond.nl. Ook mogelijkheid om met haar te e-mailen: marloes@medema.nl.
Stichting Bijbel en Onderwijs: www.bijbelonderwijs.nl
Corrie ten Boom, *Verslagen vijanden*. Heruitgave Zoetermeer, 2004.
Chris Hayward, *Als een stroom die schoonspoelt: bevrijdingsbediening in de gemeente*. Vaassen:
Medema, 2005. (www.cleansingstream.nl)
M.J. Paul (red.), *Geestelijke strijd: demonie en bevrijding in christelijk perspectief*. Zoetermeer, 2002. (Achterin staan adressen voor hulpverlening).
M.J. Paul, *Occulte machten en bevrijding*. Heerenveen: Groen, 2005 (adressen en websites).
Vgl. *Terdege* 15 nov. 2005.
R. van der Ven, *Van kwaal tot erger? Alternatieve geneeswijzen besproken door ex-natuurarts*. Amsterdam, 1997.
Joost Verduijn, *Bevrijdingspastoraat: hulpverlening aan mensen die door demonen gebonden zijn*. Hoornaar: Gideon, 1999.
Informatie over alternatieve geneeswijzen: Stichting Promise te Oudewater (Gerard Feller):
www.stichting-promise.nl
Stichting Bijbel of New Age: <http://www.bijbelofnewage.org>